

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 245g/2024

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 121 alin. (2) din Legea
insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012

(efectele contestării rezultatelor licitației)

CHIȘINĂU

28 iulie 2025

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Liuba ȘOVA, *președinte de ședință*,
dlui Nicolae ROȘCA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea nei Iulia Vartic, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 10 decembrie 2024,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 28 iulie 2025, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 121 alin. (2) din Legea insolvenței, ridicată de dl avocat Tudor Buhnaci, în interesele dlui Mihai Rusu, în dosarul nr. 2i-9/2021, pendinte la Judecătoria Orhei, sediul Telenești.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dna judecător Ludmila Iarmaliuc de la Judecătoria Orhei, sediul Telenești, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 13 aprilie 2021 a fost intentată procedura de insolvență față de gospodăria țărănească „Rusu Mihai Ivan”.

4. Prin Încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, din 30 mai 2023, s-a dispus intrarea imediată în procedura falimentului a debitorului cu valorificarea și lichidarea masei debitoare.

5. La 5 aprilie 2024, reprezentantul debitorului a formulat o cerere privind anularea rezultatelor licitației „cu reducere” din 27 martie 2024, în cadrul căreia au fost vândute mai multe bunuri imobile. Reprezentantul debitorului consideră că licitația a fost organizată în mod ilegal, cu încălcarea procedurii de înscriere și de desfășurare a licitației.

6. La 12 noiembrie 2024, dl avocat Tudor Buhnaci a ridicat, în interesele dlui Mihai Rusu, excepția de neconstituționalitate a articolului 121 alin. (2) din Legea insolvenței.

7. Prin Încheierea din 19 noiembrie 2024, Judecătoria Orhei a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

8. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 20

Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 26

Dreptul la apărare

„(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

[...]”

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

9. Prevederile relevante ale Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 sunt următoarele:

Articolul 121

Ridicarea bunurilor adjudecate

„(1) După semnarea procesului-verbal al licitației, lichidatorul ridică bunurile adjudecate spre a le remite adjudecatarului. În momentul semnării actului de ridicare a bunurilor adjudecate, dreptul de proprietate asupra lor trece la adjudecatar, iar cheltuielile de păstrare și de transportare a bunurilor, de perfectare a titlurilor de proprietate le suportă noul proprietar.

(2) În cazul în care rezultatele licitației sunt contestate din motivul încălcării procedurii de înscriere sau de desfășurare, bunurile adjudecate nu se vor ridica. În astfel de situații, ridicarea bunurilor se operează după soluționarea litigiilor. Dacă, după ridicarea bunurilor, rezultatele licitației sunt anulate, adjudecatarul (cumpărătorul) este obligat să restituie bunurile.

(3) Ridicarea bunurilor adjudecate o efectuează lichidatorul în prezența cumpărătorului. În cazul împiedicării acțiunilor de ridicare a bunurilor, lichidatorul va proceda la ridicarea lor forțată.

(4) Dacă se constată lipsa, substituirea sau degradarea calitativă a unor bunuri din lista bunurilor adjudecate, lichidatorul este obligat să remită organelor de urmărire penală materialele de rigoare,

excepție făcând situațiile în care substituirea sau degradarea bunurilor este neînsemnată, iar cumpărătorul le-a acceptat la prețul din procesul-verbal al licitației.

(5) Dacă bunurile din masa debitoare au fost vândute mai multor cumpărători, ridicarea lor se va face separat pentru fiecare cumpărător.

(6) Ridicarea bunurilor adjudecate se consemnează într-un act, întocmit în 4 exemplare. Unul rămîne lichidatorului care a ridicat bunurile, două se remit contra semnătură cumpărătorului și un exemplar se depune în instanță de insolabilitate.

(7) În timpul ridicării bunurilor adjudecate sau în cel mult 48 de ore după semnarea actului de ridicare, lichidatorul este obligat să remită cumpărătorului toate documentele referitoare la bunurile ridicate.

(8) În temeiul actului de ridicare a bunurilor adjudecate, debitorul și cumpărătorul efectuează înregistrările contabile aferente comercializării lor.

(9) Procesul-verbal al licitației, actul de ridicare a bunurilor adjudecate și certificatul de achitare integrală, eliberat de lichidator, sunt acte translativ de proprietate, care servesc drept temei pentru înregistrarea dreptului de proprietate în numele adjudecatarului (cumpărătorului) în toate registrele de evidență a bunului adjudecat.

(10) Cumpărătorul poate folosi bunurile adjudecate și până la înscriere în registrele publice ale dreptului de proprietate (cu excepția scoaterii lor din Republica Moldova) în baza procesului-verbal al licitației și actului de ridicare a bunurilor adjudecate. După expirarea termenului de plată stabilit în procesul-verbal al licitației, bunurile adjudecate nu mai pot fi folosite în baza documentelor menționate.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

10. Autorul excepției menționează că norma contestată este imprevizibilă și incertă, deoarece nu stabilește care este actul judecătoresc prin care instanța de insolabilitate urmează să soluționeze cererea privind anularea rezultatelor licitației. De asemenea, autorul notează că norma de la articolul 121 din Legea insolabilității nu prevede calea de contestare a actului prin care instanța de insolabilitate soluționează cererea privind anularea rezultatelor licitației.

11. Autorul sesizării pretinde că dispozițiile contestate sunt contrare articolelor 20, 23, 26 și 54 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

12. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

13. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea insolabilității, ține de competența Curții Constituționale.

14. Curtea observă că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este formulată de subiectul căruia i s-a acordat acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

15. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă articolul 121 alin. (2) din Legea insolabilității. Curtea notează că articolul contestat nu a mai făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate. După cum rezultă din sesizare, debitorul a formulat o contestație cu privire la rezultatele licitației, dată fiind o pretinsă încălcare

a procedurii de înscriere și de desfășurare a acesteia. Prin urmare, Curtea admite că norma contestată ar putea fi aplicată la examinarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

16. Curtea reține că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Curtea trebuie să analizeze, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (a se vedea HCC nr. 16 din 20 mai 2021, § 31).

17. Autorul sesizării a afirmat incidența articolelor 20 (*accesul la justiție*), 23 (*dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle*), 26 (*dreptul la apărare*) și 54 (*restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*) din Constituție.

18. Curtea a notat în jurisprudența sa că articolele 23 și 54 din Constituție nu au o aplicabilitate de sine stătătoare. Pentru a fi aplicabile, autorul sesizării trebuie să demonstreze existența unor ingerințe în drepturile fundamentale garantate de Constituție. Abia în cadrul analizei caracterului justificat al ingerinței abstracte în drepturile fundamentale garantate de Constituție Curtea poate pune în operă prevederile acestor articole (HCC nr. 8 din 5 aprilie 2022, § 26; DCC nr. 15 din 16 februarie 2023, § 19).

19. Cu privire la incidența articolului 20 din Constituție, autorul menționează că legea nu prevede actul judecătoresc pe care-l pronunță instanța și imposibilitatea de a contesta actul prin care instanța de insolabilitate se pronunță asupra contestației privind rezultatele licitației.

20. Curtea nu poate reține argumentul autorului sesizării potrivit căruia ar fi neclară forma actului judecătoresc prin care instanța de insolabilitate se pronunță asupra contestației privind rezultatele licitației. În acest sens, Curtea menționează că la judecarea cauzelor civile în prima instanță actele judiciare se pronunță sub forma unei hotărâri, încheieri sau ordonanțe (a se vedea articolul 14 din Codul de procedură civilă), iar instanța de insolabilitate pronunță hotărâri sau încheieri (a se vedea, *inter alia*, articolul 5 alineatele (4), (5), (8) din Legea insolabilității). Așadar, chiar dacă norma contestată nu stabilește expres actul judecătoresc prin care se examinează contestația, din articolele Legii insolabilității rezultă că contestațiile formulate în instanță trebuie soluționate printr-o încheiere (a se vedea DCC nr. 153 din 5 decembrie 2024, § 23).

21. Potrivit articolului 8 alin. (2) din Legea insolabilității, încheierile instanței de insolabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile de la data comunicării și numai în cazurile expres prevăzute de lege.

22. Curtea reiterează că nici Constituția, nici Convenția Europeană a Drepturilor Omului nu reglementează dreptul la exercitarea căilor de atac în toate procedurile judecătorești. Sub acest aspect, articolul 119 din Constituție stabilește că părțile interesate pot exercita căile de atac împotriva hotărârilor judecătorești „în condițiile legii” (a se vedea DCC nr. 74 din 16 iunie 2022, § 20). Dreptul la un dublu grad de jurisdicție garantat de articolul 2 § 1 din Protocolul nr. 7 la Convenția Europeană se referă doar la materia penală (a se vedea HCC nr. 9 din 7 aprilie 2022, § 29). Curtea reiterează că acest drept se realizează în condițiile legii și, prin urmare, ține de competența legislatorului să instituie numărul căilor de atac și condițiile în care acestea pot fi exercitate, cu respectarea prevederilor Constituției (a se vedea DCC nr. 74 din 16 iunie 2022, § 21). Prin urmare, Curtea nu poate reține argumentele invocate de autor referitoare la existența unei ingerințe în exercițiul dreptului de acces la justiție.

23. Cu privire la incidența articolului 26 din Constituție, Curtea observă că autorul nu a argumentat caracterul contradictoriu al prevederilor contestate cu norma constituțională invocată. Curtea subliniază că simpla enumerare a unor articole din Constituție nu reprezintă veritabile critici de neconstituționalitate (DCC nr. 117 din 8 septembrie 2022, §§ 14-15).

24. Prin urmare, pe baza celor menționate mai sus, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alineatele (2) și (4) lit. d), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 121 alin. (2) din Legea insolvenței, ridicată de dl avocat Tudor Buhnaci, în interesele dlui Mihai Rusu, în dosarul nr. 2i-9/2021, pendinte la Judecătoria Orhei, sediul Telenești.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte de ședință

Liuba ȘOVA

Chișinău, 28 iulie 2025

DCC nr. 90

Dosarul nr. 245g/2024